
Saknr: 2019/75-6
Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksgang

Utval	Utv.saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Selskapskontroll av Ferde AS - Revisjonsrapport

Forslag til innstilling

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Ferde AS ber fylkestinget Vestland fylkeskommune sin eigarrepresentant bidra til at **eigarane** syter for å:

1. Innføre tiltak for å sikre tilfredsstillande kontinuitet med omsyn til eigarrepresentasjon i generalforsamling og eigarmøte
2. Etablere ein felles eigarstrategi for Ferde AS
3. Etablere ei rutine for jamlege eigarmøte
4. Følgje systematisk opp eigarrapporteringa frå selskapet (dette kan ev. gjerast i eigarmøta)
5. Fylkestinget ber også om at eigarane lagar ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune innan 01.05.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Ferde AS ber fylkestinget eigarrepresentanten i Vestland fylkeskommune bidra til å be **styret** syta for at selskapet:

1. Fullfører arbeidet med å utarbeide nye arbeidsavtalar for alle tilsette
2. Utarbeider rutinar for bruk av bierverv og for å dokumentere godkjenning av bierverv
3. Retter opp i dei identifiserte manglane i personvernerklæringa
4. Sikrer at protokollen over behandlingar av personopplysningar blir haldt á jour og er komplett
5. Gjennomfører tilstrekkelege risikovurderingar for behandling av personopplysningar, sikre at desse blir gjennomført før behandlinga finn stad, og at dei femner om alle relevante risikoar
6. Etablerer tilstrekkeleg økonomisk internkontroll, mellom anna:
 - a) Fullføre revideringa av fullmaktsmatrisa, og sikre at denne er eintydig, utfyllande og i samsvar med andre rutinar og retningslinjer, samt inkluderer kjøp under kr. 100 000
 - b) Halde fram med det pågåande forbettringsarbeidet knytt til styring og kontroll på økonomiområde, inkludert med omsyn til å dokumentere rutinar og prosessar, og med å klargjere ansvar og rollar.
 - c) Sikre at det er samsvar mellom rutinar og praksis knytt til godkjenning av fakturaer
 - d) Utarbeide retningslinjer knytt til bestilling og gjennomføring av reiser for å sikre ein lik praksis for dei tilsette
7. Fullfører etableringa av system og rutinar for gjennomføring av anskaffingar, og sikre at desse blir gjort i samsvar med krav i regelverket, og under dette:

- a) Konkurransesponere anskaffingar i samsvar med krav i regelverket
 - b) Dokumentere innkjøp i samsvar med krav i regelverket
8. Etablerer rutine for å dokumentere relasjonar mellom nærstående og eventuelle transaksjonar mellom desse
 9. Sikrer at rutinar for vurdering av uavhengigheit og habilitet i høve innkjøp er utfyllande
 10. Gjennomfører planlagt opplæring av tilsette som gjer innkjøp
 11. Fylkestinget ber også om at styret syter for at selskapet lagar ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune innan 01.05.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Samandrag

Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune og kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune bestilte i møte 02.09.2019 ein felles selskapskontroll av Ferde AS og Skyttel AS. Kontrollutvala i fylkeskommunane Rogaland, Aust-Agder og Vest-Agder vart invitert til å delta i selskapskontrollen. Rogaland har takka ja til dette medan Aust-Agder og Vest-Agder har takka nei.

På bakgrunn av informasjon som har kome fram i media den seinare tida, har leiarane i kontrollutvala, i samråd med sekretariatet, bestemt at selskapskontrollen skal justerast og den skulle delast opp i to, ein for Ferde AS og ein for Skyttel AS.

Hogne Haktorson
Kontrollsjef

Roald Breistein
Seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor ingen handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Selskapskontroll av Ferde AS

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Kontrollutvala i Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune bestilte i møte 02.09.2019 ein felles selskapskontroll av Ferde AS der det i den godkjende prosjektplanen går fram at føremålet med selskapskontrollen har vore:

«Føremålet med selskapskontrollen vil vere å undersøkje om organiseringa av og aktivitetane i Ferde er i samsvar med føremålet til selskapet, og vidare å undersøkje om bruk av midlar er i samsvar med regelverket og eigarane sine føringar.»

Med bakgrunn i føremålet har følgjande problemstillingar blitt undersøkt:

1. *Blei fusjonsprosessane som låg til grunn for etableringa av selskapet gjennomført i samsvar med regelverket og eigarane sine føringar? Under dette undersøker vi relasjonen mellom Ferde AS og selskapa Skyttel AS og BTS Norway med omsyn til bruk av bierverv i etterkant av fusjonen.*
2. *Har eigarfylkeskommunane etablert ei tilfredsstillande eigaroppfølging av selskapet? Under dette:*
 - a. *Er det etablert tydelege mål for Ferde AS, og er ev. mål i samsvar med bompengereforma?*
 - b. *Gjennomfører eigarane kontroll med selskapet sine kostnader og bruk av midlar?*
3. *I kva grad har styret hatt ei tilfredsstillande oppfølging av selskapet? Under dette, i kva grad har styret etablert tilfredsstillande rutinar for oppfølging av selskapet.*
4. *Har selskapet gjort naudsynte tiltak for å sikre at personopplysningar blir handsama i samsvar med krav i regelverket? Under dette:*
 - a. *Etterlever selskapet grunnleggjande krav i personvernlovgevinga?*
 - b. *Har selskapet gjort tilstrekkelege risikovurderingar?*
 - c. *Har selskapet databehandlaravtalar med alle leverandørar som handsamar person-opplysningar på vegner av selskapet?*
 - d. *Har selskapet nytta lovlege overføringsmekanismar i samband med utføring av person-opplysningar frå EØS?*
5. *Er ressursbruken i Ferde AS i samsvar med og eigna til å understøtte føremålet til selskapet? Under dette:*
 - a. *I kva grad er det etablert ein tydeleg ansvars- og rolledeling internt i selskapet med omsyn til økonomiske fullmakter?*
 - b. *I kva grad er det etablert rutinar for vurdering av uavhengigheit og habilitet i selskapet?*
 - c. *Har bruken av midlar i selskapet vore i samsvar med regelverket og eigarane sine føringar sidan oppstart og fram til 30. juni 2019. Det vi vil sjå på er:*
 - i. *Er utvalde innkjøp gjort i samsvar med krav i regelverket for offentlege anskaffingar, og korleis er nærståande relasjonar handtert i innkjøpsprosessar?*
 - ii. *Er kostnadsnivået for utvalde aktivitetar og postar som seminar, reise, løn mm., rimelege for eit offentleg eigd selskap og føremålet med aktivitetane?*

Vedtakskompetanse

Det er fylkestinget som har avgjersmynde i denne saka etter innstilling frå kontrollutvalet, jf. Kommuneleva § 23-5.

Vurderingar og verknader

Deloitte har no gjort ferdig selskapskontroll av Ferde AS. Revisjonsrapport er levert og ligg ved. Rapporten har vore send til uttale til fylkeskommunane ved eigarrepresentantar og fylkesrådmenn for Vestland, Rogaland og Agder, samt selskapet ved styreleiar og dagleg leiar.

Selskapet ved dagleg leiar og selskapet ved styreleiar har kome med kvar sine høyringsuttaler. Desse er å finne i vedlegg 1. Fylkeskommunane Vestland, Rogaland og Agder har alle meldt tilbake til revisjonen at dei ikkje har kommentarar til rapporten.

Deloitte har i denne selskapskontrollen nytta dokumentanalyse, intervju, rekneskapsanalyse og stikkprøver og verifisering og høyring som metodar. Etter sekretariatet si vurdering har Deloitte levert ein god rapport som er i samsvar med kontrollutvalet si bestilling.

Det går fram av punkt 9 i rapporten at Deloitte tilrår at **eigarane av Ferde AS** sett i verk følgjande:

- 1) *Vurdere tiltak for å sikre tilfredsstillande kontinuitet med omsyn til eigarrepresentasjon i general-forsamling og eigarmøte*
- 2) *Etablerer ein felles eigarstrategi for Ferde AS*
- 3) *Etablerer ei rutine for jamlege eigarmøte*
- 4) *Følgje systematisk opp eigarrapporteringa frå selskapet (dette kan ev. gjerast i eigarmøta)*

Deretter går det fram av punkt 8 i rapporten at Deloitte tilrår at **eigarane av Ferde AS** ber styret sørge for at selskapet:

- 1) *Fullfører arbeidet med å utarbeide nye arbeidsavtalar for alle tilsette*
- 2) *Utarbeider rutinar for bruk av bierverv og for å dokumentere godkjenning av bierverv*
- 3) *Rette opp i dei identifiserte manglane i personvernerklæringa*
- 4) *Sikre at protokollen over behandlingar av personopplysningar blir haldt á jour og er komplett*
- 5) *Gjennomføre tilstrekkelege risikovurderingar for behandling av personopplysningar, sikre at desse blir gjennomført før behandlinga finn stad, og at dei femner om alle relevante risikoar*
- 6) *Etablere tilstrekkeleg økonomisk internkontroll, mellom anna:*
 - a) *Fullføre revidering av fullmaktsmatrisa, og sikre at denne er eintydig, utfyllande og i samsvar med andre rutinar og retningslinjer, samt inkluderer kjøp under kr. 100 000*
 - b) *Halde fram med det pågåande forbetningsarbeidet knytt til styring og kontroll på økonomiområde, inkludert med omsyn til å dokumentere rutinar og prosessar, og med å klargjere ansvar og rollar.*
 - c) *Sikre at det er samsvar mellom rutinar og praksis knytt til godkjenning av fakturaer*
 - d) *Utarbeide retningslinjer knytt til bestilling og gjennomføring av reiser for å sikre ein lik praksis for dei tilsette*
- 7) *Fullføre etableringa av system og rutinar for gjennomføring av anskaffingar, og sikre at desse blir gjort i samsvar med krav i regelverket, og under dette:*
 - a) *Konkurransesponere anskaffingar i samsvar med krav i regelverket*
 - b) *Dokumentere innkjøp i samsvar med krav i regelverket*
- 8) *Etablerer rutine for å dokumentere relasjonar mellom nærstående og eventuelle transaksjonar mellom desse*
- 9) *Sikre at rutinar for vurdering av uavhengigheit og habilitet i høve innkjøp er utfyllande*
- 10) *Gjennomføre planlagt opplæring av tilsette som gjer innkjøp*

Nærstående relasjonar:

Sekretariatet har elles merka seg at det går fram av rapporten at rekneskapsrevisor for Ferde AS opplyser at dei hadde særleg fokus på nærstående relasjonar når det gjeld relasjonen til Skyttel AS og dotterselskapet Demand AS. Dei hadde derimot ikkje fått kjennskap til at det var nokre transaksjonar knytt til tilsette i Skyttel AS og dei var heller ikkje kjend med transaksjonar for Appian-lisensar mellom Ferde og BTS Norway. Vidare kjem det fram et dei heller ikkje var gjort kjend med at eigar av Bratseth E-Commerce sat i leiargruppa i Ferde for ein periode. Dei opplyser vidare at dersom desse transaksjonane var kjend ville dei gjort ei konkret vurdering av desse.

Sekretariatet stiller spørsmål ved om ikkje rekneskapsrevisor burde gjort fleire undersøkingar for å få fram alle forhold som gjaldt nærståande relasjonar i sin revisjon.

Konklusjon

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at fylkestinget sine vedtak i samband med handsaming av revisjonsrapportar vert følgd opp. Det vert vist til Kommunelova § 23-2, e) der det står dette:

«kontrollutvalget skal påse at

e) vedtak som kommunestyret eller fylkestinget treffer ved behandling av revisjonsrapporter, blir fulgt opp.»

Forslag til innstilling i saksframlegget, byggjer på forslag til tiltak i rapporten. Det vil vera naturleg at Vestland fylkeskommune som eigar i selskapet får ansvar for å sette i verk naudsynte tiltak i høve tilrådingane som gjeld fylkeskommunen. Vidare vil det vera naturleg at Ferde AS får ansvar for å sette i verk naudsynte tiltak i høve tilrådingane som gjeld selskapet.

Sekretariatet har også hatt kontakt med sekretær for kontroll- og kvalitetsutvalget i Rogaland fylkeskommune og vorte einig om likelydande forslag til innstillingar i saka til fylkestinga.

Vidare vert det tilrådd at **eigarane av Ferde AS** vert beden om å lage ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune innan 01.05.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Det vert også tilrådd at kontrollutvalet innstiller på at **eigarane av Ferde AS ber styret om å syta for at selskapet** lagar ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune innan 01.05.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.